

Repertoriumnummer 2013 / 3887
Datum van uitspraak 25 april 2013
Ronummer

Uitsafte		
Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

Niet aan te bieden aan de ontvanger

Rechtsmiddelen

Ruimtelijke ordening
stedebouw
Eindarrest

Hof van beroep Antwerpen

zeventiende kamer
burgerlijke zaken

Arrest

Aangeboden op
Niet te registreren

1. wonende te

2. wonende te

appellanten,

vertegenwoordigd door Mr. advocaat te

tegen het vonnis van de 5^e kamer van de rechtbank
van eerste aanleg te Turnhout van 13 december
2010, gekend onder rolnummer

tegen

GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR, bevoegd voor
het grondgebied van het Vlaamse Gewest, met kantoren te 1210 SINT-
JOOST-TEN-NODE, Koning Albert II-laan 19 bus 22,

geïntimeerde,

vertegenwoordigd door Mr. advocaat te

I. ANTECEDENTEN

Het geschil heeft betrekking op een verzet vanwege de echtgenoten tegen de tenuitvoerlegging van een correctioneel vonnis dd 14.3.1983 waarbij zij wegens een stedenbouwkundige inbreuk veroordeeld werden en het herstel van de plaats in zijn oorspronkelijke toestand werd bevolen binnen één jaar na het in kracht van gewijsde treden van het vonnis.

Bij exploit van 18.6.2009 hebben de echtgenoten de Gewestelijk stedenbouwkundig Inspecteur (hierna de Stedenbouwkundig Inspecteur) gedagvaard ten einde te horen zeggen dat het recht nog uitvoering te geven aan dit vonnis vervallen is en gedaagde te bevelen zich te onthouden van iedere daad van uitvoering van voormeld vonnis onder verbeurte van een dwangsom van € 6.500 per overtreding. Gevraagd werd ook de Stedenbouwkundig Inspecteur te veroordelen tot overschrijving van de tussen te komen gerechtelijke beslissing in de registers van het hypotheekkantoor met vermelding ervan in het vergunningsregister.

Bij vonnis van 13.12.2010 verklaarde de rechtbank van eerste aanleg te Turnhout de vordering ongegrond. De echtgenoten werden veroordeeld tot de kosten met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding van € 1.200 aan de Stedenbouwkundig Inspecteur.

Bij verzoekschrift neergelegd op 29.5.2012 hebben de echtgenoten hoger beroep ingesteld.

Zij namnaven hun verzet.

De Stedenbouwkundig Inspecteur concludeert tot de ongegrondheid van het hoger beroep en vraagt een rechtsplegingsvergoeding van € 1.320 voor de procedure in hoger beroep.

II. BEOORDELING

A. feiten

1. De echtgenoten werden bij correctioneel vonnis van 14.3.1983 veroordeeld tot betaling van een geldboete wegens een stedenbouwkundig misdrijf (instandhouding van een niet vergund zomerhuis en niet vergunde bergplaats op een grond gelegen te Vorselaar). Herstel der plaats in zijn vorige toestand binnen één jaar na het in kracht van gewijsde treden van dit vonnis werd bevolen en de bevoegde overheden werden bij in gebreke blijven van de veroordeelden gemachtigd op kosten van de veroordeelden tot herstel over te gaan.

2.

Het bevolen herstel werd door de echtgenoten
uitgevoerd.

niet

Het vonnis van 14.3.1983 werd hen betekend op 20.8.2007.

B. Betwisting

Samengevat roepen de echtgenoten

In dat:

- de actio judicati door verjaring is vervallen
- de strafuitvoering van de herstelmaatregel verjaard is
- het vertrouwensbeginsel is geschonden al dan niet gekoppeld aan de schending van de redelijke termijnverelste van artikel 6.1 EVRM
- verdere uitvoering van de herstelmaatregel niet is getoetst aan de actuele eisen van een goede ruimtelijke ordening

a) verjaring actio judicati

De actio judicati - in casu de tenuitvoerlegging van het correctioneel vonnis - gewezen op 14.3.1983 - is onderworpen aan de gemeenrechtelijke verjaringstermijn die sedert de wet van 10.6.1998 tien jaar bedraagt waar voordien een termijn van dertig jaar gold.

Deze nieuwe verjaringstermijn is begonnen te lopen op 27.7.1998, datum van inwerkingtreding van de wet van 10.6.1998 zonder dat de totale duur meer dan dertig jaar mag bedragen.

Dit betekent dat de tenuitvoerlegging van het vonnis van 14.3.1983 verjaarde op 27.7.2008 maar deze termijn kan gestuit of geschorst worden overeenkomstig art. 2242 en volgende B.W..

Anders dan de echtgenoten voorhouden heeft de betekening van het vonnis op 20.8.2007 de verjaring gestuit. In dit betekeningsexploot worden zij immers op ondubbelzinnige wijze aangemaand tot uitvoering van de bevolen herstelmaatregel over te gaan bij gebreke waaraan verklaard wordt dat het bestuur zich het recht voorbehoudt tot ambtshalve uitvoering over te gaan op hun kosten en er gebeurlijk een wettelijke hypotheek zal genomen worden op hun onroerende goederen.

Deze betekening is derhalve niet een loutere kennisgeving maar houdt een aanmaning in tot uitvoering van het bevolen herstel over te gaan zodat deze betekening stuitende werking heeft. Dat het exploot in de hoofding enkel gewag maakt van een "betekening" en niet van "betekening met bevel" tot betaling/ uitvoering doet hieraan geen afbreuk nu de inhoud van het exploot duidelijk is en geen twijfel laat bestaan over de draagwijdte ervan.

Dit middel faalt.

b) verjaring van de strafuitvoering

Ingeroepen wordt dat nu de herstelmaatregel overeenkomstig de rechtspraak van het Europees Hof van de Rechten van de Mens een straf is, de regels van de verjaring der strafuitvoering - in casu vijf jaar voor correctionele straffen overeenkomstig artikel 92 Strafwetboek - moeten gelden zodat geen uitvoering meer kan gevraagd worden van de bevolen herstelmaatregel.

Het gegeven dat een maatregel van afbraak/herstel uitgesproken door een rechtbank een straf kan zijn of is in de zin van art. 6.1 EVRM, brengt mee dat de waarborgen van die bepaling moeten worden in acht genomen maar heeft niet tot gevolg dat die maatregel in de Belgische wetgeving van strafrechtelijke aard is zodat de algemene bepalingen van het Belgisch strafrecht en zijn strafprocesrecht erop toepassing zouden moeten vinden.

Ook dit middel faalt.

c) schending vertrouwensbeginsel - overschrijding redelijke termijn

Onterecht wordt gesteld dat de overheid door haar stilzitten de niet-vergunde toestand van de constructies heeft gedoogd. De overheid heeft niet stilgezeten maar integendeel een herstelmaatregel - uit te voeren door de overtreders - gevorderd en bekomen in 1983. Het gegeven dat de overheid niet tot ambtshalve uitvoering der herstelmaatregel is overgegaan geeft geen blijk van enig gedogen van een illegale toestand vermits die tot een veroordeling van de echtgenoten heeft geleid.

Gekoppeld aan de kwalificatie van straf van de herstelmaatregel menen de echtgenoten dat het recht op uitvoering van de herstelmaatregel vervallen is wegens overschrijding van de redelijke termijn en dus schending van artikel 6.1 EVRM.

Zij stellen daarbij dat het optreden van de Stedenbouwkundig Inspecteur er enkel toe strekt de rust van eigenaars die zoals zij een goed bewonen waaromtrent een bouwovertreiding werd vastgesteld, te verstoren.

Aanvaard zijnde dat de door art. 6.1 EVRM gewaarborgde redelijke termijn van toepassing blijft tussen de datum van de gerechtelijke uitspraak betreffende de herstelmaatregel en de datum van tenuitvoerlegging door de overheid, dient een schending ervan in concreto getoetst te worden voornamelijk in functie van de toestand van rechtsonzekerheid waarin de betrokkenen zich vanaf de veroordeling tot herstel bevonden.

De echtgenoten Teygeman-Van Loock werden in het vonnis van 14.3.1983 veroordeeld tot herstel van de plaats in de vorige toestand binnen het jaar sedert het in kracht van gewijsde treden van het vonnis. Vanaf 24.3.1983 (termijn van hoger beroep was toen 10 dagen) bevonden de echtgenoten zich alleszins niet meer in een mogelijke toestand van rechtsonzekerheid vermits zij veroordeeld werden de gevolgen van het bewezen bouwmisdrijf ongedaan te maken door het herstel uit te voeren binnen de opgelegde termijn. Zij bevinden zich sedertdien integendeel in de rechtszekere toestand van veroordeling het opgelegd herstel uit te voeren.

Zij moesten en konden deze herstelmaatregel uitvoeren maar hebben om de hun eigene redenen nagelaten zulks te doen; zij kunnen zich in deze omstandigheden niet beroepen op een schending van de redelijke termijn door de overheid die hen jaren later maar vóór verjaring van de gerechtelijke titel - aanmaant de herstelmaatregel uit te voeren.

Het gaat overigens ook niet over het geconfronteerd zijn met een stilzitten van het bestuur zoals in conclusies gesteld vermits er een in kracht van gewijsde getreden veroordelend vonnis tot herstel was uitgesproken dat in de eerste plaats door hen moest uitgevoerd worden.

Het middel is ongegrond.

d) toetsing aan de actuele eisen van ruimtelijke ordening

De herstelmaatregel werd destijds bevolen om de gevolgen van het misdrijf op stedenbouwkundig vlak te doen ophouden.

De niet-vergunde constructies zijn niet het voorwerp geweest van enige regularisatie.

Zonder enig feitelijk gegeven aan te reiken betreffende een gewijzigde toestand kunnen de echtgenoten zich er niet gewoonweg toe beperken te poneren dat de ruimtelijke ordening na verloop van tijd de noodzaak tot uitvoering van de herstelmaatregel niet (meer) verantwoordt.

De verwijzing naar een negatief advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid in een aantal dossiers waar een herstellvordering betreffende niet vergunde constructies in werd beoogd, is zonder relevantie voor de beoordeling van onderhavig geschil waarbij ook geen herstellvordering wordt gesteld maar wel de tenuitvoerlegging van een bevolen herstel wordt nagestreefd.

Het middel is ongegrond.

Het hoger beroep is ongegrond.

Gelet op de functie van algemeen belang uitgeoefend door de Stedenbouwkundig Inspecteur is geen rechtsplegingsvergoeding verschuldigd.

III. BESLISSING

Het hof beslist bij arrest op tegenspraak.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Het hof verklaart het hoger beroep ongegrond.

Het hof verwijst de echtgenoten in de kosten van hoger beroep en zegt voor recht dat geen rechtsplegingsvergoeding verschuldigd is aan de Gewestelijk Stedenbouwkundig Inspecteur

Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van 25 april 2013 door

Voorzitter

Raadsheer

Raadsheer

Griffier